

Råtner kommunale arkiver på rot?

Forum for kontroll og tilsyn

Fagkonferansen

4.6.2019

Kjetil Reithaug

Fagdirektør

Dokumentasjonsforvaltning

Arkivverket

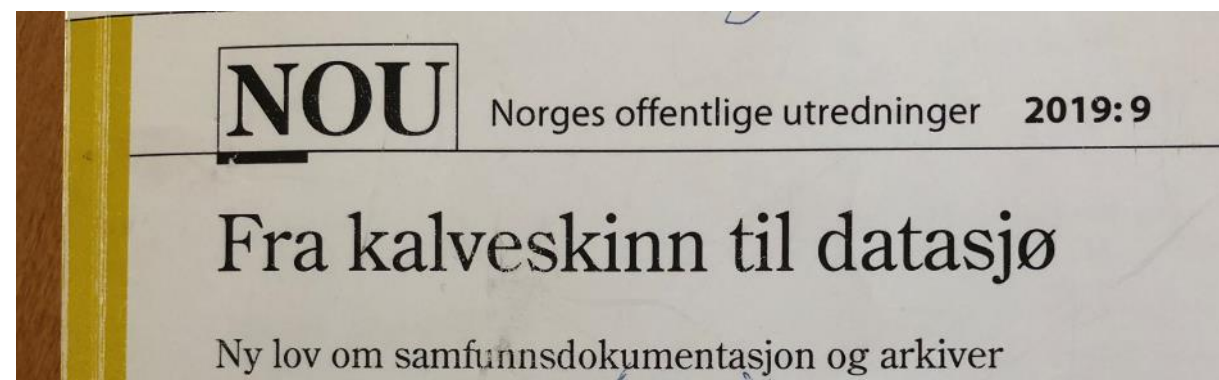
“

«...brukes til å forstå
samtid og fortid, og til
å bevare og
videreutvikle Norge
som rettsstat og
demokrati»

NOU 2019:9

§1 Lovens formål

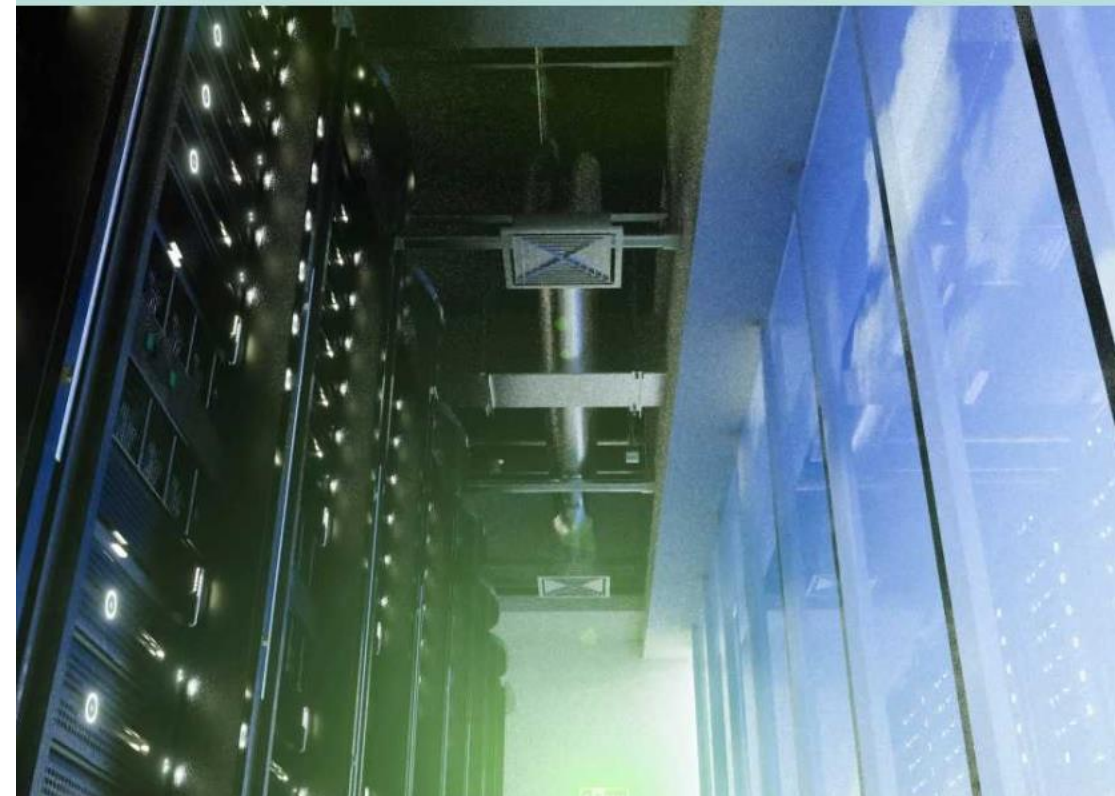

Digital informasjon råtner på rot

Arkivverket.no 05.09.2018

Digital informasjon om innbyggerne råtner på rot

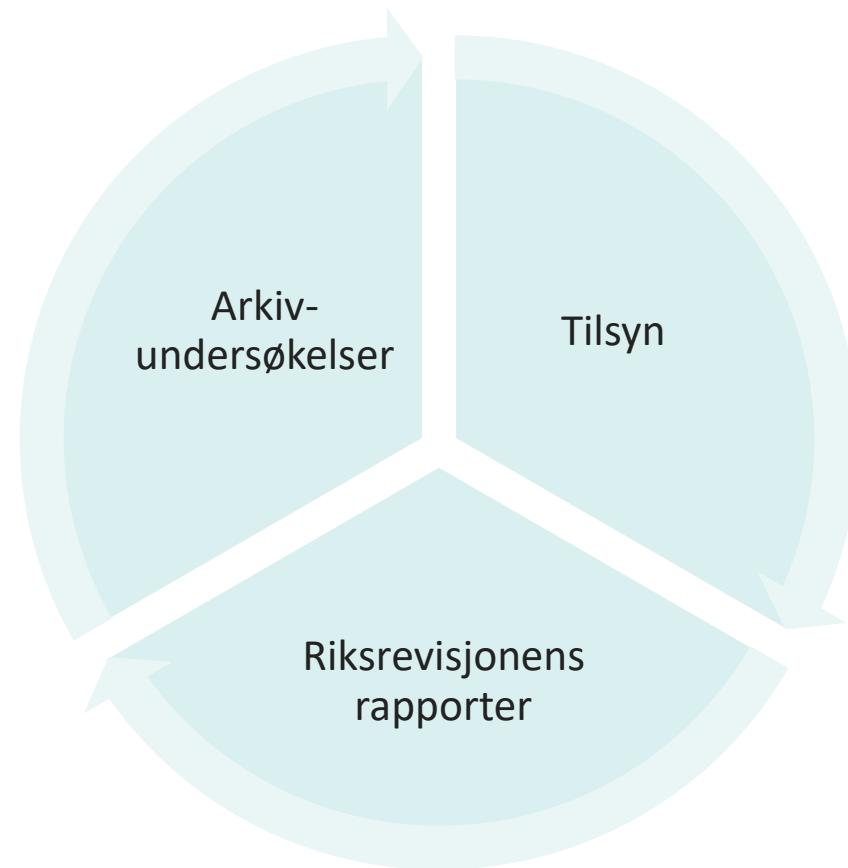

Digital informasjon om innbyggerne råtner på rot

Også i år avdekker Arkivstatistikken store utfordringer i sektoren. Over halvparten av kommunene sikrer ikke digital informasjon om innbyggerne og egen virksomhet i tråd med regelverket. – Dette er i ferd med å bli et alvorlig samfunnsproblem, og innbyggerne og kommunene vil miste viktig rettighetsdokumentasjon, sier riksarkivar Inga Bolstad.

Hvordan holder vi oss oppdatert?

Årlige arkivundersøkelser

- Arkivholdet i kommuner (fra 2010) og statlige virksomheter (fra 2018)
- Egenevaluering
- Gir oss et årlig statusbilde for hele forvaltningen – mye av de samme utfordringene
- Ikke ferdig behandlet i år – kan spore noe positiv endring

Tilsyn

- › Kanal for kommunikasjon
- › Innsikt i utfordringer og utvikling
- › Riksrevisjonens rapport 2010 og 2017

Tilsynene i 2018 (og litt 2019)

- 60 (13 stat – 47 kommune)
- 294 pålegg
- Fremdeles ingen kommuner (til 2018) uten pålegg (lov/forskriftsbrudd)
- 70 tilsyn i 2019
  - 64 stedlige (49 kommune)
  - 6 ad-hoc

Tingenes tilstand

- › Utydelig ansvarsfordeling for arkivarbeidet
- › Lav bemanning – særlig i kommunal sektor
- › Mangel på oversikt, rutiner mm over arkivdanning i fagenheter
- › Manglende planer og tiltak for langtidsbevaring

Papir på strøm...?

Kommunens arkiv?

- Arkivverdig dokumentasjon som lagres i ulike digitale løsninger
- Ett arkivsystem og en rekke fagsystemer
- Arkivverdig dokumentasjon og arkivsystem: f.eks. System for konkurransegjennomføring, løsning for generell saksbehandling, arkivsystem, fagsystemer per sektor
- Sammenlåingsfokus: Kommunen må håndtere dokumentasjon og etablere eventuelt arkivsystem før sammenlåingstidspunktet

Hva ER arkivet da?

Kommunen er mangfoldig...

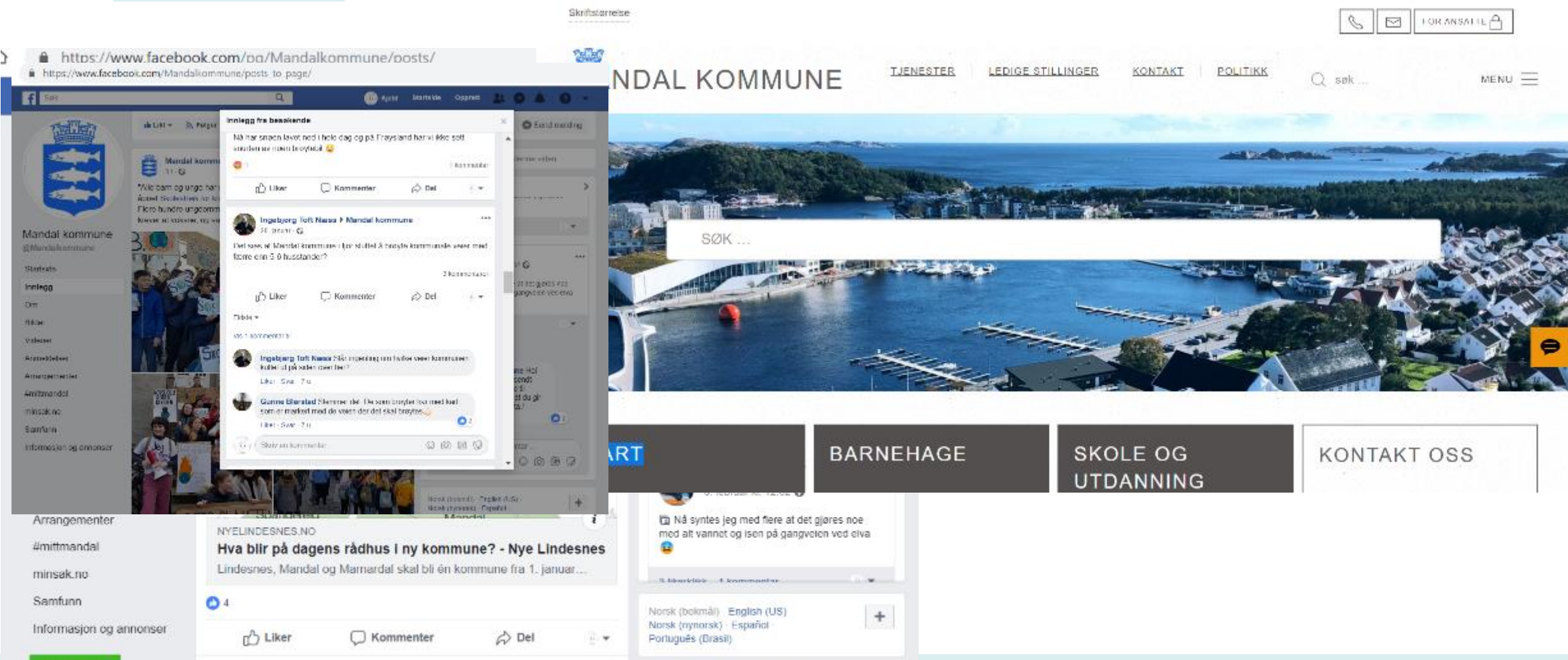
ePhorte – sak/arkivsystem	eXtensor –fysio/ergoterapi	Famacweb – Kommunale bygg
Gerica Pro - Omsorgstjenester	HK data - PPT	HS Pro - Helsestasjon
IST skole - skoleadminstrasjon	IST barnehage/SFO	K-2000 – sak/arkivsystem
PPI - PPT	SamPro – Individuell plan (oppfølging klienter)	SATSkule – Admin.syst lærer/elev
Sosio – Sosialtjeneste/flyktning	SpeedAdmin – Musikk og kulturskole	System X/Medilink Software AS – Pasient/legejournal
Visma Familia – Barnevern	Visma barnehage – Barnehage	Visma flyktning –Flyktning
Visma kulturskule - kulturskole	Visma velferd – Sosialtjeneste	Visma vaksenopplæring - VO
WinMed allmenn – Allmennlege journal	WinMed helsestasjon - Helsestasjon	WIS Skole - Skoleadministrasjon

FAKTA

En litt mindre kommune – systemer/fagsystemer

- > Totalt 67 system
- > 22 system de selv vurderer som uttrekkskandidater

Sosiale medier...?

The image shows a screenshot of the Mandal Kommune website. The website header includes the text "Skriftstarreise" and navigation links for "TJENESTER", "LEDIGE STILLINGER", "KONTAKT", and "POLITIKK". A search bar with the text "SØK ..." is visible. The main content area features a large photograph of a coastal town with a harbor and a search bar overlaid on it. Below the photo are buttons for "ART", "BARNEHAGE", "SKOLE OG UTDANNING", and "KONTAKT OSS".

Overlaid on the website is a Facebook post from Mandal kommune. The post text reads: "Nå har snøen lavet ned i hele dag og på Frøysand har vi ikke sett snøet dekket i snøet dekket 😊". The post has 2 likes and 2 comments. The comments are from Ingvald Torbjørn Næss and Gunnar Skarstad. Below the Facebook post is another Facebook post from NYELINDESNES.NO with the text "Hva blir på dagens rådhus i ny kommune? - Nye Lindesnes".

De syv vanligste pålegg

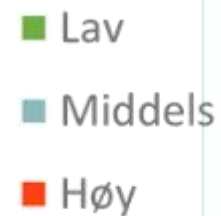
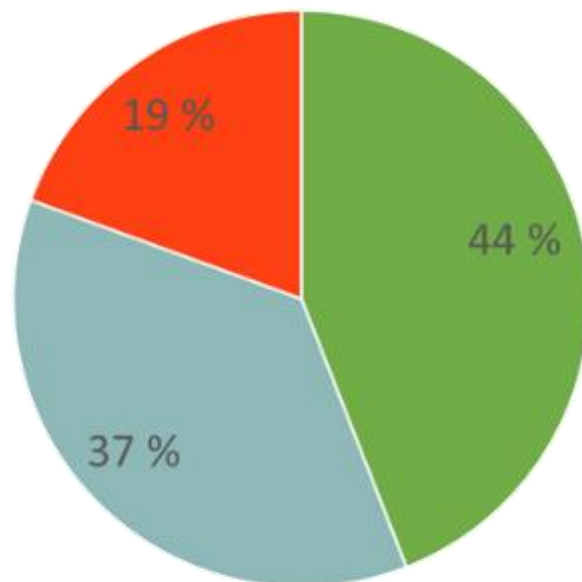
- › Dokumentere elektroniske systemer (Journal/arkivsystem og fagsystemer)
- › Arkivplan
- › Arkivuttrekk (fra journal- og arkivsystem og fagsystemer)
- › Kvalitetskontroll journal- og arkivsystem
- › Ordning/listeføring papirarkiver
- › Arkivlokaler
- › Arkivansvar og organisering av arkivarbeid

Risikovurdering 2019

> Risikokalkuleringsmodell - høy, medium eller lav risiko

Arkivverkets risikovurdering for 2019
Andel virksomheter, sortert etter risiko (n=715)

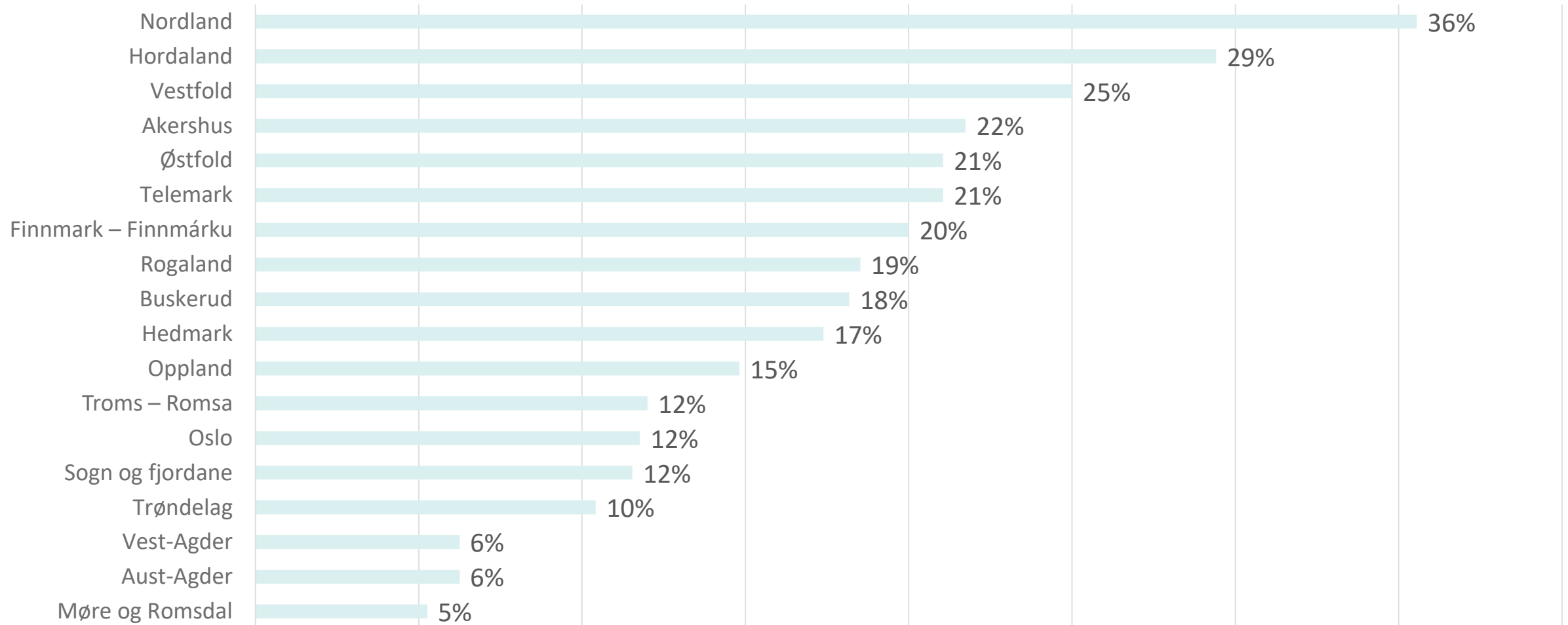
FAKTA

70 tilsyn i 2019

- > 64 stedlige (49 kommune)
- > 6 ad-hoc

Arkivverkets risikovurdering for 2019

Andel kommunale virksomheter* med høy risiko,
sortert etter fylke (n=490)

* Kommuner, fylkeskommuner og bydeler/avdelinger (Oslo)

Vi spør slik som dette:

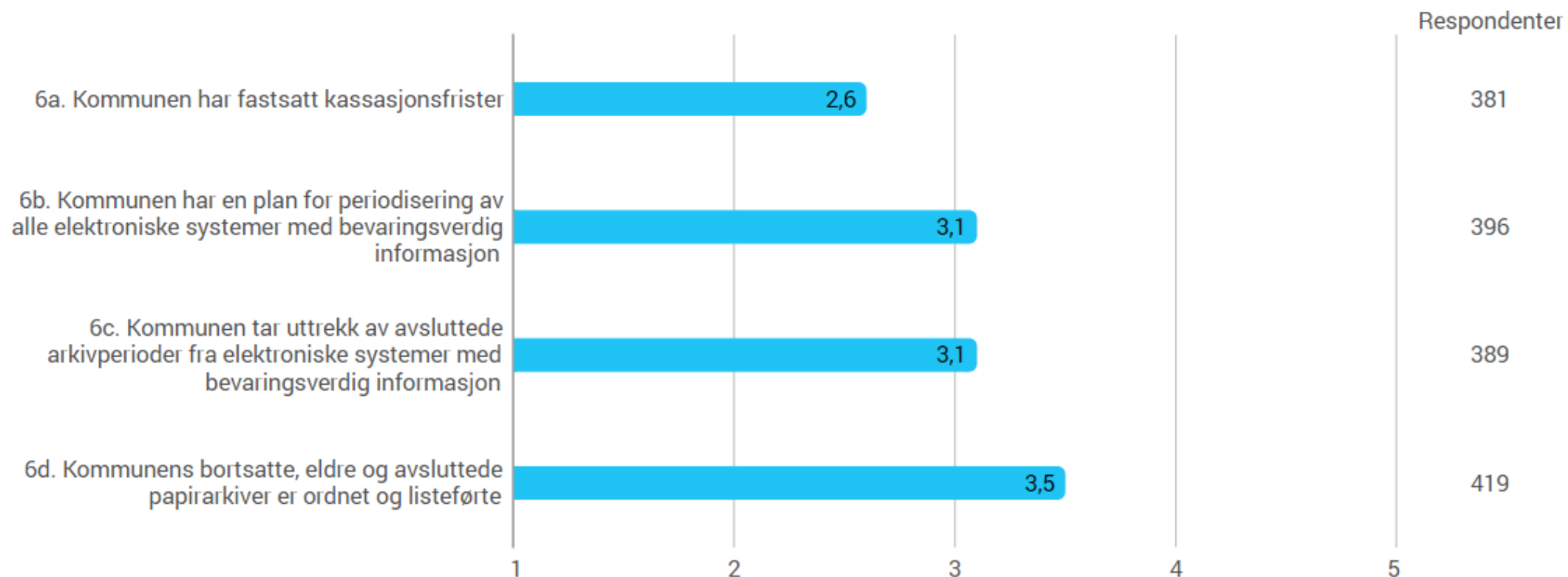
- Kan du si noe hvordan din organisasjon tar kontroll på den produserer av arkiv?
- Hva dekker Arkivplanen deres av dokumentasjon og systemer?
- Fortell om hvordan dere sikrer informasjonen/dokumentasjonen/arkivene for ettertiden.
- Vis oss hvordan dere tenker omkring dokumentasjonen som nå blir produsert i IKS, kommunale foretak osv.

Pålegg 1: Oppdatere arkivplanen slik at den gjenspeiler dagens situasjon

Hvordan lukke pålegget?	<p>Arkivplanen må inneholde følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskrivelse av organisatoriske endringer med betydning for arkivet, som sammenslåing. • Beskrivelse av alle aktive og avsluttede arkivserier, også arkivserier som dannes utenfor sak-/arkivsystemet og på papir. • Retningslinjer for vurdering av frister for bevaring og kassasjon. • Oversikt over arkivering i interkommunale samarbeid. • Dokumentasjon av blandingsarkiv i gamle Holmestrand i arkivseriene Plan og Personal for 2012-2017. <p>Dokumentasjon av andre pålegg skal også følge med i arkivplanen</p>
Tips	Se Arkivverkets nettsider for mer informasjon om arkivplan.
Frist	1.4.2019
Funn	<p>Arkivene i Holmestrand kommune bærer preg av manglende ressurser over en lengre periode. Ressurssituasjonen gjør at man ikke får utført lovpålagte oppgaver, som igjen gjenspeiles i en rekke alvorlige avvik fra arkivlov og -forskrift. Holmestrand kommune har en arkivplan som ble oppdatert i 2017, før sammenslåingen. Arkivplanen beskriver ikke dagens virkelighet. Som en konsekvens har kommunen redusert kontroll og oversikt over egne arkiver. Arkivplanen gir heller ingen oversikt over det avsluttede arkivet fra Hof og gamle Holmestrand kommuner.</p>
Hvorfor er dette viktig?	<p>Hensikten med arkivplanen er at offentlige organ skal ha oversikt over sitt arkivmateriale og hvilke regler som gjelder for håndteringen av det. Arkivplanen tjener også som gjenfinningsverktøy for ettertiden. Dette blir særlig viktig ved store endringer som kommunesammenslåinger.</p>
Krav	<p>Arkivforskriften § 4 sier at alle offentlige organ skal ha en arkivplan, som beskriver innholdet i arkivet og hvordan det er organisert. Ifølge Riksarkivarens forskrift § 1-1 skal arkivplanen innrettes slik at den kan benyttes som verktøy i virksomhetens internkontroll. Det er konkrete krav til innhold. Blant annet skal det utarbeides</p>

Svar kommuneundersøkelse 2019

6: DEPONERING, PERIODISERING OG AVLEVERING

Svar kommuneundersøkelse 2019

SAK/ARKIVSYSTEM I KOMMUNEN

	Minimum	Maksimum	Gjennomsnitt	Respondenter
Antall journalposter med status R med dokumentdato eldre enn 3 måneder	0	71 066	1 008	407
Antall journalposter med status F med dokumentdato eldre enn 3 uker.	0	89 965	1 308	407
Antall journalposter med status S med dokumentdato eldre enn 3 uker.	0	35 219	210	407
Antall journalposter med status M med dokumentdato eldre enn 3 måneder.	0	36 246	270	408
Antall utgående journalposter 2018	0	381 090	12 559	407
Antall inngående journalposter fra 2018	0	252 542	13 226	406

Jondal får pålegg etter tilsy

I midten av desember 2018 heldt arkivverket tilsyn med arkivet til Jondal kommune. I førre veke fekk kommunen ein mellombels rapport med fire pålegg.

SONDRE LINGÅS HAUKEDAL
sondre@hardanger-folkeblad.no
90013724

- Det er ikkje snakk om store avvik, og det skal ikkje vere vanskeleg å utbetre, seier rådmann Reidar Isdal i Jondal.

Bakgrunnen for tilsynet var å vurdere om arkivtilhøva i kommunen er i samsvar med arkivlova og arkivforskriftene.

I den mellombelse rapporten peikar Arkivverket på fire tilhøve som kommunen må utbetre. Kommunen må tydeleg plas-

sere ansvaret for kom sine arkiv, oppdatere ar nene og etablere rutinar fo i fageiningane. I tillegg kommunen lage ein pl deponering av elektr journal- og arkivsystem system, og lage ein plan f ning og katalogisering a sette, eldre og avslutta ar Innan 20. februar kar munen kommentere de

Tilgjeldende: 800 20 044 E-post: tips@tekn.no

NYHET

Arkivverket fører tilsyn med Bergen kommune:

MÅ REDEGJØRE FOR TRE ÅR

4 NYHETER
Telen
ANSVARLIG REDAKTØR: GRUNNLAGT 1928 NYHETSTJENESTEN

Torsdag 14. desember 2017 TELEN

Arkivverket ber andre kommuner se til Hurum etter tilsyn

Hurum har færrest avvik i landet

GLADE: Celine Aastad og Marianne Kristiansen. Mene synes det er hyggelig og gøy at kommunen får så gode tilbakemeldinger på arkivutbyggingsarbeidet.

Hurum kommune får mye skryt for svært god håndtering av arkivsystemet etter et tilsyn av Arkivverket i november.

HENNING ØRNØD
hennings.ornod@arkiv.no
431 76 635

Arkivverket har så langt i år ført tilsyn med 41 kommuner. I alle tilhøva har kommunene fått pålegg etter å ha funnet svakheter, men ingen har fått så få som Hurum kommune. I snitt er det gått fem pålegg til kommunane i år, mens i Hurum stapp man snitt med ett.

Vanslet tilsyn
Arkivverket brukte én dag i midten av november på å gjennomføre intervjuer med ansvarlege, gjennomføre fysisk sjekk av arkivsystemet og fullføre rapportering og fullførte. I tillegg til tilsyn med arkivmaterie, arkivplan og kvalitetskontroll.
- Tilpassat var vanslet på feilholdningss. Det er en ganske slitens dag, men de som kommer er også veldig godt forberedt, sier rådmann Lars Jonhågen i Hurum kommune.
- Det er så viktig at vi har arkivsystemet vårt i orden. Vi skal avslutte Hurum, og da må vi gjøre det på en forsvarlig måte, sier Tveit.

VIKTIG: Rådmann Lars Jonhågen Tveit sier det er viktig at de ser på Hurum. Måte når de skal inn i nye arkiv.

Men i Hurum har de faktisk fått til veldig mye, og har en ny generasjonstiltaks strategi for hvordan de skal håndtere arkivet, sier Jonhågen.

- Ber de se til Hurum
Han sier at arkivet de fant er alvorlig, og peker på at kommunen må bestille hvordan de skal gjøre i arkivsystemet og hvordan det skal lagres.
- De må også bli på plass på Hurum. Det er ansvarlig for å sikre at ingen taper med arkivsystemet. Men det er et punkt som er vanskelig å se for seg og andre stasjon. Men se på det er krevende så er det faktisk godt å få til, sier Jonhågen.
- Og det er viktig at vi må kunne kommunen for at de er positivt ansvarlig for kom sine arkiv, oppdatere ar nene og etablere rutinar fo i fageiningane. I tillegg kommunen lage ein pl deponering av elektr journal- og arkivsystem system, og lage ein plan f ning og katalogisering a sette, eldre og avslutta ar Innan 20. februar kar munen kommentere de

- Dette har vært en felles innsats

Celine Aastad og Marianne Kristiansen Mene synes det er gøy med skryt fra Arkivverket, men vil ikke ha hele æren alene.

- Vi har en god samarbeidspartner som har gjort en fantastisk jobb med å legge oss ut i verden. Vi har også fått med oss alle virksomhetene og fått de til å rydde, systematisere og pakke dokumenter. Så det har vært gjort en kjempjobb fra alle virksomhetene for å få arkivet til å stå i orden, sier Marianne Kristiansen i Hurum.

De er tre ansatte i to og en halv stilling på arkivsystemet, og med samarbeid med Hurum i tillegg til innføringsperioder, blir det hektiske dager.

- Det er en fantastisk innsats som alle har gjort i tillegg til å sikre at kommunen skal ha et godt arkivsystem.

Fortsatt avvik
Arkivverket har tidligere gjort tilsyn i Askøy og Risken i henholdsvis 2016 og 2018. Arkivene i Risken er i orden, men i Askøy gjenstår tre av sju pålegg.
- Det gjøres i Askøy en utvalgt oppfølging som de ikke har gjort med alle pålegg. Som konsekvens betyr det at de rykker opp på listen ved overvåkingskommunen som er trykksatt, forteller Jonhågen.

Truer med anmeldelse

- Det har skjedd en glipp hos oss, forklarer rådmann Svein Aannestad.

MARI NYMØN
mari.nymoen@arkiv.no
352 34 213

Etter et tilsyn hos Notodden kommune ble det funnet feil i arkivsystemet. Rådmann Svein Aannestad sier at kommunen har fått pålegg etter et tilsyn fra Arkivverket i november. Kommunen har fått pålegg etter et tilsyn fra Arkivverket i november. Kommunen har fått pålegg etter et tilsyn fra Arkivverket i november.

Ba om utsettelse
Kommunen ble i brev 18. januar om utsettelse på fristen for å fjerne arkivet, dvs. legge inn arkivplan. Arbeidet med arkivplan var igangsatt, men hadde blitt midlertidig avsluttet. Dette fordi de sju kommunene i Kongsbergregionen all hadde startet å utvikle et felles arkivsystem som også vil legge

Vårt mål er felles

- › Gode arkiver og dokumentasjon
- › Støtte og styrke demokrati og kultur
- › Gode alliansepartnere
- › Trenger dere noe fra oss?

Kjerei@arkivverket.no, tlf 9208 9207

post@arkivverket.no